

TEŠKA OZLJEDA ŠUMSKOG RADNIKA - SJEKAČA

Dana 24. ožujka 2006. godine u djelatnosti šumarstva teško je ozlijeđen radnik I.V. Inspektor rada obavio je očevid nakon dojave poslodavca, sastavio zapisnik i poduzeo propisane mjere.

OPIS DOGAĐAJA

Obradom predmetnog slučaja inspektor je utvrdio da je ozlijeđeni radnik bio raspoređen na poslove šumskog radnika – sjekača na temelju sklopljenog ugovora o radu na određeno vrijeme između radnika i poslodavca. Na privremeno radilište rasporedio ga je neposredni rukovoditelj u 43. odjel u kojem je radio i prethodnih dana, a sa svrhom sječe stabala i završetka rada u zadanoj liniji. Ozlijeđeni radnik je izjavio da je poštovao pravila struke i pravila rada na siguran način te je tehnološki postupak izvodio ovim redoslijedom:

- pronašao označeno stablo
- utvrdio da mu ne prijete nikakve opasnosti od susjednih stabala, visećih grana, sušaca
- odredio smjer obaranja
- utvrdio smjer za odstupnicu, izradio zasjek
- definitivnim rezom oborio stablo.

Radnik je došao do označenog stabla (grab) čiji prsni promjer je bio oko 50 cm, odredio smjer padanja stabla i smjer uzmicanja, te utvrdio da mu ne prijete druge opasnosti prilikom rušenja. Stablo graba je bilo samostalno, što znači da se nije doticalo granama s drugim stablima, niti je bilo na samom stablu odlomljenih ili suhих visećih grana. Za vrijeme padanja stabla radnik je pravilno uzmaknuo. Nakon što je stablo palo u planiranom smjeru, radnik mu je počeo prilaziti kako bi uzeo klinove i sjekiru. Došavši u blizinu panja osjetio je jak udarac u predjelu leđa. Kako je ostao pri svijesti, shvatio je da je na njega palo susjedno stablo. Tri puta je glasno pozvao u pomoć, ali ga nitko nije čuo. Naime, najbliži radnik bio je udaljen 250 metara i obavljao posao motornom pilom. Krajnjim naporom je radnik uspio izvaditi mobilni telefon i nazvati jednog od radnika na radilištu. Ubrzo su došli poslovođa i drugi radnici na mjesto događaja i uklonili stablo s ozlijeđenog, te ga prevezli u Opću bolnicu u Vinkovcima. U zdravstvenoj ustanovi su dijagnosticirane višestruke teške ozljede trupa, te je upućen na liječenje u Zagreb.

Za potrebe provedbe cjelovitog inspekcijskog nadzora poslodavac je predočio materijalne dokaze o provedbi osposobljavanja radnika za rad na siguran način (teoretska osposobljenost, praktična osposobljenost i ocjena praktične os-

posobljenosti), a s obzirom da se radi o mjestu s posebnim uvjetima rada i dokaz o stručnoj osposobljenosti radnika te svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti. Sredstvo rada, odnosno lančana motorna pila bila je ispitana unutar propisanih rokova za koju je poslodavac predočio zapisnik i pripadajuće uvjerenje.

POVREDA PROPISA

Prilikom obavljanja radnih operacija sječe i izrade drvnih sortimenata, temeljem odredbi članaka 4. i 11. Pravilnika o zaštiti na radu u šumarstvu (N.N., br. 10/86.) utvrđeno je da: *Poslove, odnosno radne zadatke na uzgoju šuma, sječi stabala, izradi, prijenosu, manipulaciji i uskladištenju drvnih sortimenata, uređivanju šuma, branju šumskog sjemena u krošnjama stabala, smolarenju i rukovanju opasnim i štetnim tvarima (zaštita šumskog bilja, drveća, drvnih sortimenata i sl.) moraju obavljati dva radnika na udaljenosti s koje se mogu vidjeti ili neposredno komunicirati.* Prema izjavi poslodavca, ova pretpostavka se nije mogla ostvariti zbog guste vegetacije. Međutim, svakako da su udaljenost ozlijeđenog radnika od drugih radnika i buka motornih pila i traktora u suprotnosti sa smislom citiranih odredbi Pravilnika. Dakle, ozlijeđeni radnik se našao izoliran u odnosu na druge radnike, odnosno neposrednog rukovoditelja. Imao je sreću da nije pao u nesvijest ili ostao na mjestu mrtav i što je uopće imao i mogao krajnjim naporom dohvatiti privatni mobilni telefon. Dakako, radnik nije dužan imati mobilni telefon niti je signal za mobilne uređaje uvijek dostupan u šumi. Osim toga, pregledom dokumentacije iz zaštite na radu u reviziji procjene izrađenoj od ovlaštenog trgovačkog društva navedena je primjedba da šumski radnici - sjekači povremeno ostaju izolirani od ostalih.

Na radnika je palo susjedno drvo zbog potrezanja tla i izazvanih vibracija prilikom pada graba kojega je radnik posjekao. Pregledom drveta koje je palo na radnika utvrđeno je da se radi o suhom i trulom stablu koje je bilo prekriveno većom količinom mahovine, a što je uglavnom pouzdani znak da je stablo oboljelo.

Ozlijeđeni radnik je izjavio da nije primijetio da se radi o sušcu, jer da jeste onda bi posjekao prvo sušac, a što bi bilo u skladu s odredbom članka 19. Pravilnika o zaštiti na radu u šumarstvu koji glasi: *„Tokom rada u sjekačkoj liniji prije početka sječe pojedinog stabla, moraju se prethodno oboriti susjedna trula stabla i stabla koja prijete padom na udaljenosti najmanje dvije visine stabla koje se obara.“*

Poslodavac nije skrbio da su radni postupci tako pripremljeni i organizirani te da se provode na način da se njima ne utječe štetno na sigurnost i zdravlje radnika (članak 44. Zakona o zaštiti na radu - N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03. i 100/04.).

PODUZETE INSPEKCIJSKE MJERE

Temeljem ovlasti iz odredbi članaka 46. i 59. Zakona o Državnom inspektoratu (N.N., br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05. i 48/05.) inspektor rada je donio rješenje kojim je poslodavcu zabranio način rada dok ne osigura primjenu osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, naredio poslodavcu izradu revizije procjene opasnosti, podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv pravne i odgovorne osobe nadležnom Prekršajnom sudu, podnio prijavu s prijedlogom za pokretanje krivičnog postupka protiv odgovornih osoba nadležnom Državnom odvjetništvu.

*mr. sc. Pavao Dragičević
Državni inspektorat - P.J. Osijek
Ispostava u Vinkovcima*